

CALEA ORTODOXĂ

Revistă creștin-ortodoxă, cu caracter hristocentric și eclesiocentric
Anul 5, Nr. 40, februarie 2024

Editorial

Cea mai mare poruncă!

„În vremea aceea s-a apropiat de Iisus un învățător de Lege, ispitindu-L și zicând: Învățătorule, care poruncă este mai mare în Lege? El i-a răspuns: «Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău». Aceasta este marea și întâia poruncă. Iar a doua, asemenea acesteia, este: «Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși». În aceste două porunci se cuprind toată Legea și prorocii» (Matei 22, 35-40).

În această pericopă din Sfânta Evanghelie ne este prezentată o ispitire a unui învățător de Lege, care făcând parte dintre farisei și saducheii căutau orice prilej, sperând în felul acesta că vor putea să găsească ceva pe care să-l folosească în complotul pe care ei îl urzeau împotriva Domnului. Ei nu întrebau din dorința de a învăța, ci îi adresau întrebări ca ispititori și de aceea Domnul Hristos i-a întrebat și El la rândul Său, pentru ca rușinându-se să dea înapoi, ori să mărturisească adevărul, recunoscând că este Fiul lui Dumnezeu, ori să nu mai poată întreba nimic mai departe.

Acest ispititor, învățător de Lege fiind, îl numește pe Domnul „Învățătorule”, nu ca să-și facă cunoscute gândurile ca un ucenic al lui Hristos, ci încercând să-L prindă în cursă, căci cum poți să îl numești pe cineva învățător, dacă tu nu ești cu adevărat ucenicul său. Așa cum nu poți numi pe cineva tată, dacă nu ești fiul său, sau nimeni altcineva nu poate numi pe cineva mamă, decât numai fiul sau fiica sa. Așa cum spune Domnul Hristos ucenicilor Săi: „Voi Mă numiți pe Mine: Învățătorul și Domnul, și bine ziceți, căci sunt” (In. 13, 13), prin aceste cuvinte Însuși Domnul arată că ucenicii Săi I se adresau cum se cuvine, ca unui Învățător și Domn!

Acestui învățător de Lege i se potrivește situația întâlnită tot mai des, cea în care noi îl numim pe Dumnezeu: „Tatăl nostru care ești în ceruri”, dar nu ne arătăm în niciun fel fii ai Săi, pentru că nu facem nimic din cele ce ne pun într-o stare de filiație cu Dumnezeu „Și pentru ce Mă chemați: Doamne, Doamne, și nu faceți ce vă spun? Oricine vine la Mine și aude cuvintele Mele și le face, vă voi arăta cu cine se aseamănă: Asemenea este unui om care, zidindu-și casă, a săpat, a adâncit și i-a pus temelie pe piatră, și venind apele mari și puhoiul izbind în casa aceea, n-a putut s-o clintească, fiindcă era bine clădită pe piatră. Iar cel ce aude, dar nu face, este asemenea omului care și-a zidit casa pe pământ fără temelie, și izbind în ea puhoiul de

ape, îndată a căzut și prăbușirea acelei case a fost mare” (Lc, 6, 46-49).

La întrebarea adresată de învățător Domnul i-a răspuns: «Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău». Aceasta este marea și întâia poruncă. Ceea ce înseamnă că toate celelalte porunci, sunt inferioare acesteia. Este prima poruncă nu în ordinea arătată în Sfânta Scriptură, ci în ordinea virtuții. Cel care are sufletul luminat cu lumina cunoștinței de Dumnezeu și cugetul plin de Cuvântul lui Dumnezeu este conștient că toate darurile vin de la Dumnezeu și atunci va avea și inima plină de dragoste pentru Dumnezeu. El va înțelege că iubirea de Dumnezeu din toată inima este cauza a tot binele, iar această primă și cea mai mare poruncă pregătește calea pentru cea de-a doua, care la rândul ei este întărită de aceasta. Iar a doua, asemenea acesteia, spune Domnul, este: «Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși». Persoana ancorată în dragostea lui Dumnezeu iubește și pe aproapele său. De asemenea cel care împlinește aceste două porunci va înțelege că Legea și prorocii

sunt legate de principiul iubirii de Dumnezeu și de aproapele și că desăvârșirea ascultării constă în iubire, și cel ce le împlinește pe acestea două, le împlinește de fapt pe toate celelalte.

Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan, precizează chiar că iubirea de Dumnezeu se vede în iubirea de aproapele, pentru că sunt și oameni care consideră că îl iubesc pe Dumnezeu, dar manifestă atitudine nepotrivită față de aproapele și nu au nici o mustrare de conștiință: „Dacă zice cineva: iubesc pe Dumnezeu, iar pe fratele său îl urăște, mincinos este! Pentru că cel ce nu iubește pe fratele său, pe care l-a văzut, pe Dumnezeu, pe Care nu L-a văzut, nu poate să-L iubească. Și această poruncă avem de la El: cine iubește pe Dumnezeu să iubească și pe fratele său” (I In. 4, 20-21).

„Și, fiind adunați fariseii, i-a întrebat Iisus, zicând: Ce vi se pare despre Hristos? Al cui Fiu este? Zis-au Lui: Al lui David. Zis-a lor: Cum deci David în duh îl numește pe El Domn, zicând: «Zis-a Domnul Domnului meu: Șezi de-a dreapta Mea până ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut

(continuare în pagina 2)

Cuprins

Întâmpinarea Domnului	p. 2
Pilda talanților	p. 3
Poezie creștină	p. 5
Poezii de Marin Bucur	p. 6
Pilda femeii cananeence	p. 7
File de Sinaxar	p. 8
Duminica Vameșului și a Fariseului	p. 9
Căsătorie sau monahism?	p. 10
13 ani de la plecarea Mitropolitului Bartolomeu	p. 11

Cea mai mare poruncă!

(urmare din pagina 1)

picioarelor Tale»? Deci, dacă David Îl numește pe El Domn, cum este fiu al lui?”, Mântuitorul îi întreabă pe cei ce l se împotriveau, voind să îi învețe pe cei care deschiși fiind la minte, voiau să Îl asculte și în acest scop folosește toate mijloacele posibile, punând hotar răutății lor. Dar, deși a făcut atâtea minuni înaintea lor, deși au văzut atâtea semne ale dumnezeirii Sale, înainte de această discuție, totuși Domnul îi conduce și prin întrebări, ca în mod tainic să mărturisească că este Dumnezeu.

Apropiindu-se Pătimirile, Mântuitorul le pune înainte prorocia lui David, care Îi arată adevărata Sa identitate și divinitate. Pentru că ei considerau că El este doar om,

dar tot ei spuneau și că Hristos este fiul lui David, atunci Domnul le aduce în față prorocia care mărturisește că El este Domnul, Fiul lui Dumnezeu Tatăl și de aceeași cinste cu El. Această întrebare adresată fariseilor din vechime este valabilă și ereticilor din zilele noastre.

În final, văzând că toate încercările lor de a-L ispiți au rămas zadarnice, singurul lucru care le-a mai rămas de făcut a fost să Îl condamne la moarte folosindu-se de autoritățile romane pentru aceasta.

Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu

(predică la Duminica a XV-a după Rusalii,
Sf. Ev. Matei 22, 35-46, 4 februarie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Întâmpinarea Domnului

Azi e mare praznic. Sărbătorim Întâmpinarea Domnului. Atunci dreptul Simeon și prorocița Ana L-au văzut pe Pruncul Sfânt. Aceștia au așteptat întreaga lor viață acest moment. Mai mult decât atât, aceștia au avut posibilitatea de a-L purta chiar în brațe pe Acesta. Întâmpinarea a avut la 40 de zile de la Nașterea Domnului. Hristos a ales de bunăvoie ca să facă toate ale omului. S-a născut. A fost tăiat împrejur. A fost botezat. Și a acceptat să fie răstignit pe Cruce. Acest eveniment a avut loc „când s-au împlinit zilele curățirii” (Lc. 2, 22). Sf. Maria a respectat Legea iudaică. Atunci, Hristos a fost dus la Ierusalim pentru a fi pus înaintea lui Dumnezeu. Legea spunea că „orice întâi-născut de parte bărbătească să fie închinat Domnului” (v. 23). Aceasta se făcea în amintirea eliberării evreilor din robia egipteană. Jertfa care trebuia să fie adusă era „o pereche de turturele sau doi pui de porumbel” (v. 24). Această jertfă e menționată și în Vechiul Testament. Scopul oricărei jertfe era aceea de a menține în popor conștiința trează a vinovăției lor înaintea lui Dumnezeu.

Astfel, Sf. Fecioară Maria și bătrânul Iosif au respectat tot ceea ce cerea Legea Veche. Vedem, astfel, cum aceștia au dat dovadă de o credință

puternică. Acolo și atunci era Simion, „drept și temător de Dumnezeu” (v. 25). Răspлата pentru virtuțile acestuia avea să fie una pe măsură. Acesta era foarte bătrân. El ar fi unul dintre cei care ar fi tradus din limbă aramaică în greacă Vechiul Testament. Atunci când a ajuns la textul din Isaia care vorbește despre fecioria Maicii Domnului, a dorit să treacă peste acest pasaj. Acesta a fost înștiințat de către un înger că nu va muri până când va vedea pe Pruncul născut dintr-o Fecioară. Acest aspect e menționat și în textul biblic de azi. Acesta avea să nu vadă „moartea până ce nu va vedea pe Hristosul Domnului” (v. 26). Și astfel, numeroși oameni se nășteau și mureau. Dar, Simeon nu murea. Dumnezeu a rânduit acest lucru pentru ca Simeon să se convingă de cele profețite de Isaia. El a venit la templu „din îndemnul Duhului” (v. 27). Pruncul a fost „primit în brațele sale” (v. 28). Astfel, acesta a trăit ceea ce Isaia profețise. El se convinsese de adevărul celor rostite de Isaia. Acesta a rostit următoarele cuvinte: „Acum liberează pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace, că au văzut ochii mei mântuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feței tuturor popoarelor, luminează spre descoperirea neamurilor și slavă poporului Tău Israel” (v. 29-32). Vorbim despre o rugăciune. Aceasta se rostește la Vecernie. În Noul Testament, mai avem rugăciunea „Tatăl nostru” și binecuvântarea apostolică „Harul Domnului...”.

Acestea se rostesc la Sf. Liturghie. Sf. Fecioara Maria și Iosif au rămas uimiți „de ceea ce se vorbea despre Prunc” (v. 33). Simion a mai zis despre Prunc că: „Acesta este pus spre căderea și spre ridicarea multora din Israel și ca un semn care va stârni împotriviri” (v. 34). Mariei i-a zis Simion că „prin suflul tău va trece sabie, ca să se descopere gândurile din multe inimi” (v. 36). Astfel, acesta a profețit numeroase evenimente care urmau să se petreacă, inclusiv enorma suferință a Sf. Fecioare Maria când și-a văzut Fiul răstignit pe Cruce. Evident că aceste profeții au fost exprimate de către Simeon prin inspirația Duhului Sfânt.

Vedem cum Dumnezeu a trecut cu vederea în-doiala lui Simeon și apoi a binevoit ca acesta să profețească despre Hristos. De fapt, aceste profeții nu se referă doar la viața pământească a lui Hristos.

Fondator: Prof. Mihai-Ionuț Coană

Telefon: 0770/271.435 E-mail: mihai.coana@hotmail.com

Editor: S.C. GENERAL MEDIATECH S.R.L.

ISSN: 2734-7206; ISSN-L: 2734-7206; ISSN online: 2734-7214

Redacția:

- Prof. Mihai-Ionuț Coană
- Pr. Marius-Olivian Tănăsie
- Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu
- Pr. Daniel Budeanu
- Prof. Ionuț-Cătălin I. Popescu
- Dumitra Groza – corectură
- Monica și Radu Buțu
- Mihai Șomănescu
- Tiberiu Grigoriu – DTP

Redacția are dreptul luării deciziei de publicare și stabilirii datei și formei de apariție, integrale sau parțiale, după caz, a materialelor primite spre publicare.

Responsabilitatea pentru textele publicate revine în exclusivitate autorilor.

De asemenea, trebuie respectată legea dreptului de autor. (Legea 8/1996)

Revista este disponibilă și pe site-ul: www.caleaortodoxa.com

Tipar: Tipografia Universității „Constantin Brâncuși”,
telefon 0253/214.307, int. 415

Din păcate, până în zilele noastre sunt numeroși oameni care n-au niciun pic de respect pentru Hristos. Însă, pe lângă dreptul Simeon, mai apare cineva în cadrul fragmentului biblic. În textul Sf. Evanghelii de azi, mai apare ca personaj și „Ana prorocița, fiica lui Fanuel, din seminția lui Așer, ajunsă la adânci bătrânețe și care trăise cu bărbatul ei șapte ani de la fecioria sa” (v. 37). Despre aceasta, ni se spune că „era văduvă, în vârstă de optzeci și patru de ani, și nu se depărta de templu, slujind noaptea și ziua în post și în rugăciuni” (v. 38). Ea le vorbea atunci „despre Prunc tuturor celor ce așteptau mântuire în Ierusalim” (v. 39). Astfel, vedem cum e greșită concepția conform căreia istoria mântuirii se învârtă doar în jurul personajelor masculine. La finalul episodului biblic de azi, ni se relatează ce au făcut în continuare părinții lui Hristos cu Acesta. După aceea, Sf. Maria, Iosif și Pruncul „s-au întors în Galileea, în cetatea lor Nazaret” (v. 40). Aceasta e relatarea biblică.

Din sărbătoarea de azi, avem numeroase lucruri de învățat. Mai întâi, ce înseamnă credința. Atunci când se naște un copil, ținem seama de latura religioasă doar în ceea ce privește botezul. Dar și pe acesta îl vedem doar din punct de vedere lumesc. Ne interesăm de fotograf, de restaurant și de invitații. Nașii îi alegem după partea materială, ci nu după atașamentul acestora față de copil. Rolul nașului nu e doar acela de a rosti o rugăciune la botez. Acesta ar trebui să poarte grijă de copil și după aceea. Nașii sunt părinți spirituali.

Suntem atât de interesați de aceste aspecte încât neglijăm că ar trebui ca preotul să citească la o zi, 8 și 40 de zile după nașterea pruncului anumite rugăciuni. Dar pentru noi e important să avem mai

mulți invitați la petrecere decât au avut alții. De fapt, tot la fel, tratăm și nunta. Aceste taine devin niște afaceri și motive de mândrie. După aceea, învățăm ce înseamnă să fim încrezători în Dumnezeu. Simeon s-a îndoit de ceea ce a scris Isaia. Și noi ne întrebăm dacă e adevărat ceea ce scrie în Biblie. Considerăm că Apocalipsa e o carte care n-are cum să se împlină prea curând. Însă, uităm că sfârșitul nostru poate să fie cu mult timp înaintea sfârșitului lumii. Știm ce scrie Biblia. Dar, căutăm motive să nu facem ceea ce scrie acolo. Biblia ne învață să iertăm. Dar, zicem că nu putem să facem acest lucru. Suntem îndemnați de Biblie să fim milostivi. Dar, zicem că n-avem din ce să dăm celorlalți. Mai învățăm apoi ce înseamnă să avem răbdare. Simeon a așteptat atât de mult timp. Însă, noi nu știm să așteptăm. Dacă am mers la biserică, Dumnezeu ar trebui să ne îndeplinească dorința imediat. Însă, de câte ori, i-am greșit lui Dumnezeu, nu vedem. Ni se pare nedrept că suferim.

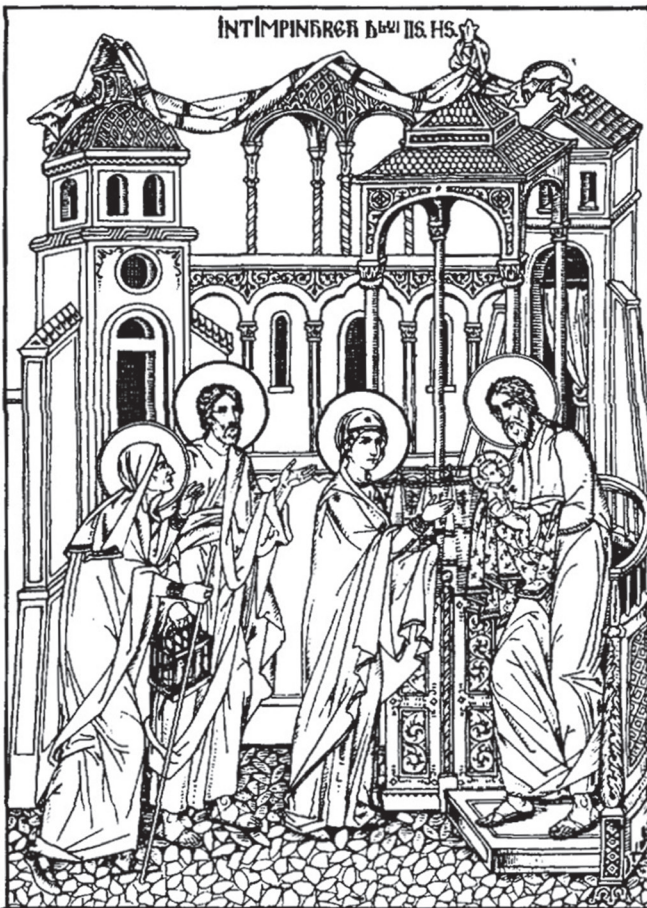
De parcă am fi singurii care suferim în lumea aceasta. Nu vedem suferința mamei care are copilul bolnav. Trecem cu vederea durerea tatălui care și-a pierdut copilul. Însă, stăm și ne plângem. Și mai

grav e că dăm vina pe Dumnezeu. De asemenea, învățăm cum trebuie să ne rugăm. De fapt, nu știm ce să cerem. Deși, avem atât de multe rugăciuni. Rugăciunea trebuie să vină din interiorul inimii. Nu trebuie să fie făcută doar că nu mai avem o altă variantă. Ea trebuie să fie cea cu care pornim. Dumnezeu să ne lumineze pe toți. Amin.

Prof. Ionuț-Cătălin I. Popescu

(reflecție la 2 februarie, Sf. Ev. Luca 2, 22-38)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Pilda talanților

În vremurile Evangheliei, un talant însemna o sumă foarte mare de bani. Un talant corespundea la șaiszeci de mine. O mină echivala cu o sută de dinari. În timpul vieții pământești a Mântuitorului, un muncitor obișnuit câștiga un dinar pe zi.

Pilda talanților o găsim în capitolul douăzeci și cinci al Evangheliei după Matei. Pregătindu-se să părăsească această lume, Hristos i-a însărcinat pe ucenicii Săi, atât pe cei doisprezece Apostoli, cât și pe ceilalți, să-și continue lucrarea și să aibă grijă de propria lor mântuire și de mântuirea celorlalți. Pentru ca urmașii Săi să poată lucra

cu succes, El le-a dat fiecăruia daruri spirituale esențiale – talanți – după puterea fiecăruia. Din pilda minelor (Luca 19, 12-28), înțelegem că puterea spirituală a unui om este determinată de cât de bine a învățat să-și învingă propria voință și să facă voia lui Dumnezeu. Cine a dobândit o putere mai mare, primește și daruri mai mari. Cu alte cuvinte, Domnul împarte darurile Sale în conformitate cu numărul de mine câștigate de un om. Apoi, Hristos S-a înălțat la ceruri.

Nu trebuie să ne gândim că toate acestea îi privesc doar pe Apostoli și pe ceilalți ucenici imediați ai lui Hristos. Chiar și astăzi, Domnul împărtășește darurile Sale spirituale urmașilor Apostolilor – păstorii Bisericii – și, în

general, tuturor creștinilor care cred în El, care au dorința oricât de mică de a-l sluji.

Talanții din pildă reprezintă totalitatea lucrurilor bune date de Dumnezeu omului. Talente materiale – acestea sunt bogăția, condițiile de viață favorabile, statutul social și sănătatea. Talente ale sufletului – acestea sunt o minte lucidă, o memorie bună, diverse abilități în arte și meserii, darul elocvenței, curajului, sensibilității, compasiunii și multe alte calități care ne sunt dăruite de către Creator. Există și talente ale duhului. Apostolul Pavel le enumeră pe unele dintre acestea în prima sa epistolă către Corinteni (12, 7-10): „Și fiecăruia se dă arătarea Duhului spre folos. Că unuia i se dă prin Duhul Sfânt cuvânt de înțelepciune, iar altuia, după același Duh, cuvântul cunoștinței. Și unuia i se dă întru același Duh credință, iar altuia, darurile vindecărilor, întru același Duh; Unuia faceri de minuni, iar altuia prorocie; unuia deosebirea duhurilor, iar altuia feluri de limbi și altuia tălmăcirea limbilor”.

La aceasta, vom adăuga darul rugăciunii, darul îndemnului, darul discernământului. Sunt multe daruri – nu le putem enumera pe toate. Domnul dă toate aceste daruri urmașilor Săi pentru folosul lor propriu și în folosul altora.

Cel care primise cinci talanți s-a dus și i-a folosit în

nevinovăție; dacă stă în frunte, să fie cu tragere de inimă; dacă miluiește, să miluiască cu voie bună!” (Romani 12, 6-8). Dacă acționăm conform sfatului Apostolului, putem fi siguri că talanții ne vor crește. Așa au făcut slujitorii credincioși menționați în pildă.

Dar cel care primise un talant s-a dus și l-a îngropat în pământ și a ascuns argintul stăpânului său. Acest slujitor și-a ascuns singurul talant, adică nu și-a manifestat nici cea mai mică dorință de a-l folosi cu profit. Este important să acordăm atenție faptului că acest servitor și-a îngropat talantul în pământ. Aceasta înseamnă că s-a folosit de abilitățile care i-au fost date de Dumnezeu numai pentru aranjarea mai bună a treburilor sale pământești, lumești, și nu în folosul sufletului său.

Cel care primise cinci talanți și cel care primise doi, au dat dovadă de aceeași râvnă în a lucra pentru Domnul și de aceea au primit aceeași laudă. Domnul prețuiește sânguința. Acest lucru este evident și din relatarea despre văduva care a pus doar doi bănuți în vistieria templului. În ochii Domnului, acești doi bănuți s-au dovedit a fi mai valoroși decât marile donații oferite de bogați. Am fost credincioși peste puține lucruri, vom fi puși peste multe lucruri. Darurile spirituale pe care le primesc slujitorii în această lume sunt nesemnificative în comparație cu cele

pe care le primesc în lumea de dincolo de mormânt.

„Intră întru bucuria Domnului tău” – zice Domnul slujitorilor credincioși. Dumnezeu este Duhul Bucuriei și de aceea bucuria neîncetată pe care El a pregătit-o pentru cei care Îl iubesc este de neînțeles pentru înțelegerea omului. După cum scrie Apostolul Pavel: „Ochiul n-a văzut, nici urechea nu a auzit, nici la inima omului nu s-au suit, lucrurile pe care Dumnezeu le-a pregătit pentru cei ce-L iubesc”.

Pentru atitudinea sa neglijentă față de chestiunile spirituale, al treilea slujitor a primit un singur talant. Dar ar fi putut să mărească

neguțătorie și a câștigat alți cinci talanți. Exact în același mod, cel care primise doi talanți, a câștigat alți doi. Trebuie înmulțite talentele primite. Dar cum? Fiecare abilitate naturală, fie că este vorba despre o aptitudine pentru muzică sau pictură sau o altă abilitate, este sporită prin exercițiu. Exact în același mod, darurile spirituale – talanții – sunt sporiți prin exercițiu. La urma urmei, talentele sunt și abilități. După ce am primit unele daruri de la Domnul, trebuie să le folosim. Apoi vor crește neîntreput. Nu trebuie decât să rămânem activi.

După ce am primit, de exemplu, darul rugăciunii, trebuie să ne rugăm cu sânguință pentru noi înșine și pentru alții; după ce am primit darul de a învăța, trebuie să-i educăm pe alții și așa mai departe. Apostolul Pavel scrie: „Dar avem felurite daruri, după harul ce ni s-a dat. Dacă avem prorocie, să prorocim după măsura credinței; Dacă avem slujbă, să stăruim în slujbă; dacă unul învață, să se sârguiască în învățătură; Dacă îndeamnă, să fie la îndemnare; dacă împarte altora, să împartă cu firească

și acest talant, dacă ar fi vrut să facă asta. Dar el, din cauza lenei sale, a rămas inactiv. Nelegiuit fiind, a ajuns să-l acuze pe stăpânul său de nedreptate: „Ești un om aspru, zice slujitorul, secerând unde n-ai semănat. Nu mi-ai dat suficiente daruri și îți dorești ca eu însumi să reușesc spiritual și să caut folosul altora. Mi-a fost teamă să-ți folosesc banii în neguțătorie, ca să nu-i pierd complet și să suport pedeapsa pentru asta de la Tine. M-am dus și ți-am ascuns talantul în pământ; iată, acolo ai ceea ce este al tău. Cel puțin ți-am returnat banii intacti”.

Acest slujitor chiar s-a lăudat cu mândrie că și-a returnat talentul intact Domnului. Se pare că nu observă că, insultându-și Stăpânul, numindu-L „om crud și avar”, pronunță sentința împotriva lui însuși. Dacă Domnul este crud, atunci îi revenea să facă un efort și mai mare și să se teamă; dacă Domnul cere ceea ce este al altuia, atunci cu atât mai mult va cere ce e al lui. Iar Domnul și-a pronunțat judecata asupra acestui slujitor leneș și nepăsător: „Ia deci talantul de la el și dă-l celui care are

zece talanți. Căci oricui are i se va da, și va avea din belșug; dar celui ce nu are i se va lua chiar și ceea ce are. Și aruncați pe sluga netrebnică în întunericul cel mai din afară: acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților”. Ca și în pilda minelor, harul este luat de la neglijent și dat celui care aduce cele mai mari roade Împărăției lui Dumnezeu. Cu cât un om este mai bogat în virtuți și alte daruri și talente spirituale, cu atât mai mare aduce beneficii aproapelui său.

Servitorul fără valoare a fost aruncat în „întunericul cel mai din afară”, starea unui suflet care rămâne în afara comuniunii cu Dumnezeu. Domnul este Lumină, iar cel care rămâne în Dumnezeu, rămâne în Lumină. Cel care este lipsit de comuniunea cu Dumnezeu pentru că lucrările lui sunt fără valoare pentru Dumnezeu, este lipsit de lumină și, în mod firesc, se află în întuneric (I Ioan 1, 5-7; 2, 8-11).

Pentru a evita acest întuneric spiritual, trebuie, cât timp mai avem în această viață, să ne sporim talentele.

Crucea vieții, acele condiții care ne înconjoară în viață, sunt și ele un talant, sunt și ceva de care trebuie să ne folosim, pe care trebuie să-l facem să se înmulțească și să sporească. Și oricât de grele ar fi acele condiții în care se deapănă viața unui creștin, orice nori întunecați s-ar aduna peste el, el iese întotdeauna biruitor, dacă este în stare să rămână credincios lui Dumnezeu până la sfârșitul șederii sale pământești, nu numai în cuvânt, ci și în faptă. Și aceasta înseamnă să creștem continuu talanții pe care ni le-a dat Dumnezeu. Amin.

Pr. Marius-Olivian Tănăsie

(predică la Duminica a XVI-a după Rusalii,
Sf. Ev. Matei 25, 14-30, 11 februarie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Poezie creștină

Sfântul Sfințit Mucenic Haralambie (10 februarie)

Dumitra Groza

Sfinte Mucenice Haralambie,
Ai trăit pe acest pământ
În deplină curăție, (sec. II, 89-202)
Domnului Hristos slujind.

Preot în Magnezia (Asia Mică),
Al creștinilor îndrumător, (episcop)
Iar în vremea prigoanei anticreștine,
Un minunat sfătuitor.

Ești cel mai bătrân mucenic (113 ani)
Pe care toți credincioșii îl cinstesc
Și-n toate bisericile creștine,
Pe 10 februarie te prăznuiesc.

Râvna și puterea credinței
În tot ținutul te-au făcut vestit
Și să păstrezi credința unită,
Ca episcop al Magneziei, ai reușit.

În timpul păstoririi tale,
Numărul credincioșilor a sporit;
Prin zelul propovăduirii tale,
Mulți păgâni s-au convertit.

Au îmbrățișat cu bucurie
Credința adevărată,
Că prin a ta înțelepciune
Mintea le-a fost luminată.

Și-au înțeles cum se cuvine
Cuvântul lui Dumnezeu,
Pe care cu atâta vrednicie,
L-ai propovăduit mereu.

Luminat de Duhul Sfânt,
Prorocilor și apostolilor ai urmat
Și, drumul spre mântuire,
Păgânilor ai arătat.

Ai stat de veghe, ca un adevărat
Ostaș mărturisitor al lui Hristos.
Și multe chinuri ai răbdut,
Pentru dreapta credință, bucuros.

Lucian, guvernatorul,
A fost tare îngrijorat,

Că datorită ție, mulți păgâni
La creștinism au aderat.

Și extinderea a împiedica
În Magnezia și împrejurimi,
Și-n grația lui Septimiu Sever de-a intra,
A prigonit pe creștini.

Te-au arestat, Sfinte Haralambie,
Încercând a te sili
Să lepezi credința creștină
Și idolilor păgâni a sluji.

La refuzul tău categoric,
Nici vârsta n-au respectat (113 ani)
Și cu multă sălbăcie,
Cumplit te-au mai torturat.

Cu unghii ascuțite din fier
Pielea ta au jupuit
Și chinuri inimaginabile,
Cu cruzime au scornit,

Pentru a-ți renega credința;
Însă nu au reușit
Și, contrar așteptărilor,
Domnul mai mult te-a întărit.

Ba le-ai mai și mulțumit
Și erai chiar bucuros,
Că rănilor pe trupul îmbătrânit,
Sunt sufletului de folos.

Și au văzut cei de față,
Minunea prin care-ai rezistat
Atâtor chinuri bestiale,
Iar tu permanent te-ai rugat.

Mulți au slăvit pe Dumnezeu
Văzând ce repede te-ai vindecat;
L-au mărturisit pe Hristos
Și închinarea la idoli au lepădat.

Soldaților Porfirie și Vaptos,
Capetele, pentru asta, li s-au tăiat
Și chiar Galina, fiica împăratului,
A crezut și s-a botezat.

Unul dintre căpetenii (Luciu),
Văzând că nu te-ai vătămat
Și cârligele s-au tocit,
El, personal, cu cruzime te-a torturat.

Urgia dumnezeiască
S-a pornit pe bună dreptate
Și mâinile i s-au tăiat
Din coate, ca secerate.

Guvernatorul Lucian s-a supărat
Și cu-o răutate sporită
Fața ta sfântă a scuipat,
Dar fapta i-a fost și lui pedepsită;

Gura la ceafă i s-a întors
Spre îngrozirea tuturor,
Încât toată Cetatea Magnezia
Ți-a solicitat, pentru ei, ajutor.

Tu i-ai iertat, Sfinte Haralambie,
Și pentru ei la Domnul te-ai rugat
Văzând că-și recunosc greșeala;
Iar Lucian și Luciu s-au vindecat.

Lăudând numele tău,
Mulți din popor au alergat
Și-n numele Sfintei Treimi
Cu credință s-au botezat.

Lucian guvernatorul,
Prigoana creștinilor a oprit
Și împăratului Septimiu Sever
Minunile tale-a mărturisit.

Mulțimea era fascinată
Și-atât de mulți ai luminat:
Pe schiopi, ologi, demonizați,
Nevăzători (de orbire) ai vindecat.

Prefectul Crispus al Antiohiei,
Fiind el însuși neliniștit
De extinderea creștinismului,
Pe împărat l-a sfătuit,

Ca-n Antiohia să te-aducă,
Că numai prin moartea ta,

Răspândirea credinței creștine
Va putea a se stopa.

Te-au escortat, Sfinte Haralambie,
300 de soldați pe cale.
Te-au umilit și batjocorit,
Punându-ți chiar și zăbale.

Barba lungă ți-au legat
Însoțitorii cei răi și te-au târât;
Pe-un cal năvălaș te-au purtat
Și trupul sfânt ți-au jupuit.

Prin gura calului din dreapta
Un glas acuzator s-a auzit:
„Blestemaților, desfaceți legăturile!”
Că tu pe slujitorii diavolului ai biruit.

Chinurile, cu bărbăție ai rădat
Și piroanele cu veselie ai primit.
Rugându-te cu sufletul curat,
Doar șezând pe cal, l-ai îmblânzit.

Ostașii lui Sever au încetat
Pe drum să te mai lovească
Și de-acum te-au dus în liniște,
Doar porunca să o îndeplinească.

Cu diavolească pornire,
Septimiu Sever rău s-a înfuriat
Și-n piept ți-au înfipt o frigare,
Dar care nu te-a vătămat.

Văzând și-această minune,
El tactică și-a schimbat
Și cu multă viclenie,
Să te-mblânzească a încercat:

Pe-un tânăr mort la tine au adus,
Dar Dumnezeu le-a arătat
Că, primind tu putere de Sus,
Chiar și pe mort l-ai înviat.

Pe omul stăpânit de diavol,
Ce 35 de ani l-a tot chinuit,
Tu, printr-un singur cuvânt,
De satana l-ai izbăvit.

Că ești om dumnezeiesc
Însuși satana a măturisit;
Nesuferind puterea ta,
Că prin cuvânt tu l-ai zdrobit.

Chiar și îngerii cerești
Te numesc alesul lui Dumnezeu,
Iar creștinii pământești
Îți cinstesc numele tău.

Făcând atâtea minuni,
Împăratul Sever a afirmat:
„Mare este Dumnezeul creștinilor”,
Dar a devenit și mai înverșunat.

Crezând că prin farmece faci minuni,
Te-a pus idolilor păgâni să jertfești.
Tu ai rămas stâlp neclintit, spunând,
Că numai Domnului Hristos slujești.

Atunci a poruncit să te omoare,
Văzând că nu te poate îndupleca.
Cu pietre au încercat să te doboare
Și cu făclii să-ți ardă barba ta.

Prin vitejia suflatească,
Focul l-ai întors spre slujitori
Și-a reușit ca să-i pârlască,
Dându-le la toți fiori.

Tu ai rămas nevătămat
Și neamul creștinesc ai întărit,
Viața veșnică ai câștigat
Și prin credință răul ai biruit.

Nelegiuitul Sever a înțeles
Că minunile-s de la Hristos,
Iar puterea-i venită de Sus
Și-a devenit și mai furios.

A îndrăznit el a huli
Împotriva lui Dumnezeu
Și împreună cu slujitorii a cârți,
Îndemnați ei de cel rău.

Fulgere și trăsnete i-a cuprins
Și pământul s-a cutremurat,
Încât Sever și eparhul Crispus
Să mijlocești pentru ei te-au rugat.

Cu fierbinți rugăciuni către Domnul,
De osândă i-ai scăpat,
Slobozindu-i pe ei în pace
Și sfătuire bună tu le-ai dat.

Pe Galina, fiica împăratului,
La credința adevărată ai adus;
Să se lepede de tirania păgânătății,
Tatălui său i-ai impus.

După doar 30 de zile,
Sever iar s-a răzvrătit;
Frâu și zăbale în gură ți-a pus
Și mai mult te-a umilit.

Prin ale tale rugăciuni,
Pe Galina-n credință-ai întărit
Și toate statuile păgânești,
Cu mâna ei le-a nimicit.

Rezemându-te de stâlpul cel uscat
Al casei văduvei, el a înverzit
Și, prin minune, ramurile,
Casa văduvei au acoperit.

A doua zi acel pom a și rodit,
Iar văduva și-ai ei vecini,
În dreapta credință s-au întărit
Și s-au botezat în numele Sf. Treimi.

Pe drumul spre osândă,
Psalmi ai lui David ai cântat.
Și... „Pomeneste-mă, Doamne...”,
Ridicând mâinile, ai adăugat.

Cerurile s-au deschis (10 februarie)
Și Domnul puterilor S-a arătat,
Împreună cu mulțime de îngeri
Și-n locașurile dreptilor te-a chemat.

Și-atunci, dar să tămăduiești El ți-a dat,
De boli și nevoi pe cei ce te cinstesc,
De ciumă și mari necazuri ai scăpat,
Pe cei ce cu dragoste te prăznuiesc.

Chiar fiica împăratului, Galina,
Trupul sfânt l-a uns și l-a înfășurat
În pânze de bună calitate
Și cu mult respect te-a îngropat. (an 202)

Sfintele tale Moaște, Părinte,
Peste tot sunt răspândite
Și pe-ale noastre meleaguri,
Că-n Biserică, cu evlavie sunt cinstite.

Mulți creștini poartă numele tău
Și pe 10 februarie te prăznuim!
Să ne aperi pe toți de cel rău
Și Acatistul cu bucurie îl citim.

Sfinte Mucenice Haralambie,
Bunule și vrednicule arhieru,
Roagă-te neîncetat pentru creștini,
Preaputernicului nostru Dumnezeu!

(10 februarie 2015)

Sursă foto: doxologia.ro

Poezii de Marin Bucur

Ne plec bătrânii

Împovărați de ani în spate,
Cu pași greoi și legănați,
Merg bătrânii la altare,
De glasul Domnului chemați.

Îi vezi umăr lângă umăr,
Cu mai tinerii confrăți,

Cum stau prinși în rugăciune,
Pe genunchii lor plecați.

Le dau vulturii ocoale
Li-e mesajul vestea bună
Căci mai din vreme și-a trimis
Cerul din Slăvi arvună.

De înțelepciuni, povețe,
Pe-ale lumii valuri crunte,
Sprijin pe Tabor ne fuse
Domnul pe urcuș de munte.

Ne tot plec bătrânii noștri
Unde nădejdea și-au pus
Cu sfinții, ei stau la masă
Întru Raiul cel de sus...

Fă-ți timp!

Te prinde zi din urmă,
Curgând spre asfințit!
Din ea, și pentru suflet
Fă-ți timp de îngrijit!

Privește țintă Crucea
Purtarea ei nu-i grea
Cât stânca neclintirii
Ți-o fi credința ta!

Te roagă și postește
Cu toată dăruirea
Ca jertfa ei s-aducă
Și ție mântuirea!

Câștig de biruință

Cât inima-ți mai bate
Colo, în pieptul tău,
Tu, sincer, nicio teamă,
Nu ai de Dumnezeu!

Oprește-te din grijă,
Din ce-i lumesc, o clipă,
Și vezi că-n urma ta
Lași tot ce ai, risipă!

Vezi inima-nghețată,
Oprește-i șanțul urii!
Și vino azi, nu mâine
La Soarele iubirii!

Dă-i aripi doar Golgotei,
Pe scară de credință!
Să iei finalul luptei,
Câștig de biruință!

Mai așteaptă...

Până pică streășina
Sloiuul a topi,
Mai așteaptă, până când
Soarele va străluci!

Până visul vei vedea,
Unul și-mplinit,
Mai așteaptă, până când
Timpul ți-e sortit!

Până lacrima-ți e ștearsă

În deplină biruință
Mai așteaptă, până când
El găsi-va de cuviință!

Până-atunci, roade mai strânge
Încă mai așteaptă,
Și-i primi curând dorita
Marea ta răsplată!

(23.01.2024, Giurgiu)

Sursă foto: manastireasuruceni.md

Pilda femeii cananeence sau despre dragostea milostivă și credința care poate muta și munții

În Duminica a XVII-a după Rusalii Biserica noastră ortodoxă ne aduce în față Pilda femeii cananeence, un exemplu de credință tare, de iubire față de aproapele și de stăruință în rugăciune.

După ce mersese în ținutul Ghenizaretului Mântuitorul nostru Iisus Hristos își îndreptă pașii Săi către ținutul Tirului și al Sidonului, știind cât de mult aveau nevoie lo-

cuitoarii acestor ținuturi să asculte cuvintele Sale dumnezeiești, locuitori care erau păgâni și care erau numiți cu dispreț de către evrei „câini”. „Și iată o femeie cananeană, din acele ținuturi, ieșind striga: Miluiește-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de demon. El însă nu i-a răspuns nici un cuvânt; și apropiindu-Se, ucenicii Săi ÎL rugau, zicând: Slobozește-o, că strigă în urma noastră. Iar El, răspunzând, a zis: Nu sunt trimis decât la oile cele pierdute ale casei lui Israel. Iar ea, venind, s-a închinat Lui, zicând: Doamne, ajută-mă! El însă,

răspunzând, a zis: Nu este bine să iei pâinea copiilor și să o arunci câinilor. Dar ea a zis: Da, Doamne, dar și câinii mănâncă din firimiturile care cad de la masa stăpânilor lor. Atunci, răspunzând, Iisus i-a zis: O, femeie, mare este credința ta, fie ție după cum voiești. Și s-a tămăduit fiica ei în ceasul acela” (Matei XV, 21-28).

Sfântul Apostol și Evanghelist Marcu ne spune că această femeie cananeană, cu toate că era de alt neam și era păgână, știa câte ceva despre Mântuitorul, dovadă că ea a venit la El și Îl numește Fiul al lui David. Desigur, necazul pe care îl avea femeia în viața ei, știind că are acasă o fată chinuită de diavol, o face să meargă în urma Domnului și să strige: „Miluiește-mă Doamne, Fiul lui David”. Avem de-a face aici cu una dintre cele mai frumoase pericope evanghelice, atitudinea și cuvintele femeii cananeence fiind pentru noi un model de milă, de credință și de stăruință înțeleaptă în rugăciune; mijlocirea femeii pentru copila sa este mijlocirea Bisericii pentru credincioșii săi și a omului pentru aproapele său.

Insistența femeii față de Domnul nostru Iisus Hristos arată nu doar inima ei de mamă, ci și credința ei fermă care o determină să se agațe de fiecare cuvânt al Mântuitorului și care atrage până la urmă aprecierea din partea Domnului și vindecarea fiicei sale: „O, femeie, mare este credința ta. Fie ție după cum voiești!”. Tot aici putem observa faptul că binefacerile din partea Lui Dumnezeu sunt denumite „pâini” pentru că ele hrănesc sufletele oamenilor.

Credința este cea care ne mișcă inimile, ne hrănește sufletele și ne aduce multe binefaceri în viața aceasta pământească și roade, mai ales în viața cea viitoare, cerească. Credința se hrănește, crește și se dezvoltă prin

rugăciune, prin post și milostenie, prin mers la slujbele Bisericii și împărtășirea cu Sfintele Taine (Spovedania, Împărtășania, Maslul, Preoția și Cununia).

Să avem și noi credința fermă și stăruința în rugăciune către Mântuitorul precum avea femeia cananeancă din inima ei de mamă milostivă și iubitoare pentru aproapele său. Sfântul părinte Grigorie Teologul spune că trei lucruri le cere Bunul Dumnezeu de la om: credința ade-

vărată de la suflet, adevărul de la limbă și înfrânarea sau abținerea de la rele a trupului. Numai așa te poți apropia de Dumnezeu, numai așa ajungi să-L cunoști pe El și numai așa poți să te faci plăcut lui Dumnezeu! Amin.

Marius Stochițoiu

(reflecție la Duminica a XVII-a după Rusalii,
Sf. Ev. Matei 15, 21-28, 18 februarie)

Sursă foto: crestinortodox.ro

File de Sinaxar

Sfântul Sfințit Mucenic Haralambie, făcătorul de minuni (10 Februarie)

„Arătat-te-ai, Înțeleptule Haralambie, ca un stâlp neclintit al Bisericii lui Hristos și ca un sfeșnic pururea luminos al Lumii, strălucit-ai în lume prin mucenie, fericite și ai risipit întunecimea idolilor. Drept aceea roagă-te lui Hristos cu îndrăzneală, ca să ne mântuiască pe noi”. (Troparul Sfântului)

Sfântul Mucenic Haralambie a trăit în vremea împărăției lui Septimiu Sever (193-211) și s-a făcut vestit datorită credinței sale puternice și a râvnei cu care a propovăduit pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos. El era preot al creștinilor din Magnezia, în Asia Mică.

În acea vreme era mai-mare al cetății, păgânul dregător Luchian. Acesta, nesuferind cuvintele și râvna propovăduirii bătrânului preot Haralambie, care avea atunci vârsta de 113 ani, a poruncit ostașilor să fie prins și adus la judecată.

Sfântul a mărturisit fără frică pe Hristos în fața dregătorului și pentru aceasta a fost osândit la chinuri. Dregătorul a poruncit ca Sfântul să fie dezbrăcat de hainele sale și, după ce i-au jupuit tot trupul cu unghii de fier, i-au tăiat fâșii de piele de pe trup. Iar Sfântul Haralambie, grav rănit, a zis: „Mulțumesc vouă, fraților, că, strujind trupul meu cel vechi și bătrân, m-ați înnoit, îmbrăcându-mi sufletul cu haina cea nouă a suferințelor pentru Hristos”.

Și pentru că dregătorul l-a văzut suferind cu răbdare chinurile, mâniindu-se s-a apucat să-l strujească pe Sfânt cu mâinile sale proprii. Dar îndată i-au căzut dregătorului mâinile și s-au lipit de trupul Mucenicului; dar Sfântul rugându-se, l-a vindecat.

Văzând cei de față răbdarea Mucenicului în atâtea chinuri și neîncetatele lui rugăciuni pentru toți, mulți dintre ei, bărbați și femei, s-au lepădat de idoli și au crezut în Hristos; iar dregătorul, cercetându-i și chinuindu-i fără milă pe aceștia, a poruncit să li se taie capetele. Apoi Sfântul a fost legat și dus la Antiohia, înaintea împăratului. Și acolo, marele Mucenic a îndurat felurite chinuri și a făcut multe minuni. Atunci însăși fata împăratului, Galini, auzind de tăria de suflet cu care Sfântul Haralambie a răbdat cele mai grele chinuri, a crezut în Hristos și s-a botezat.

Istovit de atâtea cumplite chinuri pe care a trebuit să le îndure, Sfântul Haralambie a fost osândit la moarte prin sabie. Dar mai înainte de a fi dus să i se taie capul, s-a mutat la Domnul, la 10 februarie în anul 202.

Sfântul Haralambie este cunoscut în tradiția poporului nostru ca fiind izbăvitor de ciumă și de foa-

mete. În Acatistul închinat lui, Sfântului îi este adresată următoarea laudă: „Bucură-te, izbăvitorule de ciumă și de foamete!”.

Motivul pentru care îl numim izbăvitor de ciumă și de foamete are legătură cu un eveniment mai puțin plăcut; și anume, epidemia de ciumă care a lovit, Țara Românească în anul 1813. Zilnic, mureau peste 300 de bucureșteni. Numită „ciuma lui Caragea”, deoarece s-a petrecut în vremea domnitorului fanariot Ioan Gheorghe Caragea, aceasta a secerat, în total, peste 90.000 de oameni.

Conform documentelor vremii, oamenii și-au pus, atunci, nădejdea în ajutorul Sfântului, ca singurul care putea să-i izbăvească de boală și, după multe rugăciuni și cereri adresate lui, ciuma a dispărut.

Să ne rugăm Sfântului Sfințit Mucenic Haralambie ca să mijlocească la Bunul Dumnezeu pentru noi și să ne ferească de orice boală și neputință. Amin.

Pr. Daniel Budeanu

Sursă foto: doxologia.ro

Duminica Vameșului și a Fariseului

„Zic vouă că acesta (vameșul) s-a coborât mai îndreptat la casa sa decât acela (fariseul). Fiindcă oricine se înalță pe sine se va smeri, iar cel ce se smerește pe sine se va înălța” (Luca 18, 13-14).

Pericopa evanghelică citită astăzi în cadrul Sfintei Liturghii ne relatează despre cunoscuta parabolă a Vameșului și a Fariseului. Aceasta fiind citită înainte de începerea Postului cel Mare. Duminicile premergătoare Postului au fost bine așezate de Biserică pentru a fi prilej noua credincioșilor de pregătire asupra vieții noastre duhovnicești, asupra rugăciunii și asupra felului în care trebuie să stăm înaintea lui Dumnezeu pentru a dobândi iertarea păcatelor și intrarea în Împărăția cerurilor.

Pericopa evanghelică de la Sfântul Apostol Luca ne spune că doi oameni au mers să se roage, unul era vameș și celălalt fariseu. Pe acești doi oameni îi dă Hristos ca exemplu, numărul oamenilor care vin la biserică fiind mai mare, însă prin cele două exemple Mântuitorul Hristos vrea să ofere lumii un model de rugăciune și de smerenie, în care să evidențieze antiteza acestui model: inima mândră și fățarnică. Vedem așadar două tipologii omenești: prima desemnată de vameș, iar cealaltă închipuită de fariseu.

Primul care este evidențiat de Hristos este fariseul, membrul unui partid religios din religia iudaică, aceștia se socoteau „drepti” înaintea lui Dumnezeu, considerându-se păzitori ai Legii. Prin felul lor de a spune că păzesc poruncile, fariseii deveneau ofensatorii prin faptele lor arătându-se oamenilor că postesc, se roagă, sunt evlavioși și păzesc poruncile. Mântuitorul Hristos a acuzat fățarnicia și mândria lor de multe ori.

Rugăciunea fariseului dă în prima parte impresia unei rugăciuni de mulțumire adusă lui Dumnezeu: „Dumnezeule, îți mulțumesc”, apoi îndată se transformă în rugăciune de laudă a virtuților proprii, ca și cum Dumnezeu nu ar fi știut că nu este răpitor, nedrept, adulter ca alții și chiar ca și vameșul, aflat în preajma lui desconsiderându-l și socotindu-l păcătos. Fariseul postea de două ori pe săptămână, luna și joia, plătea și zeciuiala cuvenită din tot ce câștiga. Fariseul prin păcatul mândriei este considerat de Mântuitorul nostru Iisus Hristos exemplu de fățarnicie rămânând și astăzi simbolul înșelăciunii și duplicității, acesta fiind omul cu două fețe, una învață și alta practică.

Vameșul era considerat de cei din timpul Mântuitorului cel mai păcătos om. Pentru că sta la masă cu vameșii și păcătoșii, Mântuitorul era acuzat de farisei și de cărturari. Vameșii erau cei care strângeau impozitele pentru romani, cotropitorii iudeilor, asupritorii lor, cei care le răpiseră libertatea și cei cărora le plăteau tribut. Persoana și întreaga activitate a Vameșului era condamnată de farisei dar și de popor fiind considerată păcătoasă. Vameșii nu strângeau doar impozitele pentru romani ci și în nume propriu, dobândind averi pe nedrept. Vameșul era păcătos atât pentru faptul că slujea unor oameni ce asupreau poporul iudeu, cât și pentru faptul că săvârșea multe abateri și fapte imorale de lăcomie, înavuțire și asuprirea oamenilor.

Perioada Triodului este un timp de rugăciune mai intensă, de ascultare mai atentă a Sfintei Scripturi, o peri-

oadă de pocăință și de spovedanie, de împărtășire mai deasă și de milostenie arătată celor în nevoi. Înaintea Începerii Postului Mare, Biserica a rânduit trei duminici pregătitoare, ca să învățăm că pentru înnoirea vieții noastre sufletești, pentru învierea sufletului din moartea păcatului și pentru întâlnirea lui cu Hristos Cel răstignit și înviat, sunt esențiale trei lucrări mari, și anume: rugăciunea smerită, pocăința sinceră și milostenia generoasă. Așadar, Biserica a rânduit aceste duminici pregătitoare spre folosul nostru duhovnicesc, ca noi să pornim la drum cunoscând scopul și traseul urcușului nostru duhovnicesc spre Înviere, dar și mijloacele de pregătire pentru a primi cu bucurie lumina Sfintelor Paști.

Evanghelia acestei Duminici este, înainte de toate, un îndemn la rugăciune smerită. Prin pilda pe care ne-o spune, Mântuitorul Hristos ne învață că nu orice rugăciune este primită de Dumnezeu, ci numai rugăciunea smerită, făcută într-o umilință: „oricine se înalță pe sine se va smeri; iar cel care se smerește pe sine se va înălța”. Cu alte cuvinte, rugăciunea care ne înalță este rugăciunea făcută într-o smerenie, iar rugăciunea care ne împiedică să ne apropiem de Dumnezeu și ne dăunează din punct de vedere spiritual este rugăciunea făcută cu mândrie.

Fariseul „se ruga în sine”, adică în sufletul său și pentru sine, încât nimeni nu auzea rugăciunea sa. Prin urmare, Evanghelia ne învață că Dumnezeu cunoaște gândurile oamenilor și aude rugăciunile lor (cf. Psalm 93, 9), chiar și atunci când acestea sunt exprimate fără glas. Numai rugăciunea săvârșită într-o smerenie ne ajută să fim cu adevărat realiști, pentru că în rugăciunea smerită vedem nu numai ceea ce am realizat bine, ci și cât de mult mai este de făcut. Oricâte fapte bune am săvârșit, trebuie să recunoaștem că totdeauna este loc de a lucra mai mult și mai bine.

Rugăciunea smerită este mântuitoare și sfințitoare, deoarece ea ne umple de prezența lui Dumnezeu. Sfântul Grigorie Palama spune că rugăciunea adevărată este însăși prezența lucrătoare a lui Dumnezeu în omul care se roagă. Când omul se smerește, adică se golește de sinele egoist, atunci se umple de prezența smerită, iubitoare și sfințitoare a lui Dumnezeu. Când însă omul este plin de sine, în el nu mai este loc pentru prezența iubitoare și smerită a lui Dumnezeu. De aceea, Evanghelia acestei Duminici ne învață că „oricine se înalță pe sine se va smeri”, adică va fi umilit, va cădea, decădea și diminuea spiritual. Uneori, cel care se înalță pe sine se va smeri, în înțelesul că va fi smerit sau umilit de oamenii care îl înfruntă și îl pedepsesc tocmai din cauza aroganței sau a orgoliului.

Evanghelia Duminicii Vameșului și a Fariseului este un „îndreptar de rugăciune”, deoarece ne arată că numai rugăciunea smerită este temelia vieții și creșterii spirituale a omului sau cale de înaintare spre Hristos Cel răstignit și înviat. Numai rugăciunea smerită vindecă sufletul de rănilor păcatului și de mândrie, cultivând trezvie sau veghea duhovnicească, pentru a nu cădea în mulțumirea de sine, care devine repede lenevire duhovnicească și slăbire în iubirea de Dumnezeu și de semenii. Rugăciunea smerită în fața lui Dumnezeu Cel sfânt și bun este un fel de oglindă care ne arată că tot ce am făcut bine este

foarte puțin în raport cu binele pe care trebuie să-l împlinim în viața noastră, pentru a ne asemana cu Dumnezeu în sfințenie și bunătate.

Rugăciunea smerită este, așadar, temelia iubirii duhovnicești adevărate. Nimeni nu poate iubi cu adevărat când iubirea sa este mandră sau arogantă, disprețuitoare și judecătoare a altora, deoarece adevărata iubire este

„binevoitoare, nu pizmuiește, nu se lauda, nu se trufește”, după cum învață Sfântul Apostol Pavel (I Corinteni 13, 4).

Sfânta Evanghelie din prima Duminică a Triodului ne arată că treapta de bază a urcușului duhovnicesc spre Înviere este rugăciunea smerită. Duminica a doua („Duminica Fiului risipitor”) ne arată că a doua treaptă sau condiție a învierii sufletului din moartea păcatului este pocăința sinceră, adică hotărârea de a ne lepăda de un trecut păcătos și apăsător, pentru a începe o viață nouă, trăită după voia lui Dumnezeu. Apoi, Duminica a treia a Triodului, cea imediat premergătoare începutului Postului Mare („a Înfricoșătoarei Judecăți”), ne arată treapta a treia duhovnicească a postului, ca perioadă de rugăciune și pocăință, și anume milostenia sau ajutorarea celor în nevoi.

Ca o finalitate a celor enumerate mai sus avem nevoie să dobândim așa cum vedem în primele trei duminici ale Triodului treptele premergătoare Postului cel Mare și pregătiri duhovnicești pentru Marele Praznic al Învierii. Prima treaptă este rugăciunea smerită, a doua treaptă este pocăința sinceră și hotărârea de a lăsa păcatul în urmă și a pune început bun alături de Mântuitorul nostru Iisus Hristos, iar nu în ultimul rând treapta cea de a treia a postului fiind văzută ca perioadă de rugăciune și pocăință făcând milostenie și ajutând pe cei în nevoie. Așa cum ne cere Mântuitorul Hristos să facem semenilor noștri ca și cum am face Lui.

În încheiere să rostim rugăciunea Sfântului Efreim Sirul: „Doamne și Stăpânul vieții mele, duhul trândăviei, al grijii de multe, al iubirii de stăpânire și al grăirii în deșert nu mi-l da mie. (o metanie)

Iar duhul curăției, al gândului smerit, al răbdării și al dragostei, dăruiește-l mie, robului Tău. (o metanie)

Așa Doamne, Împărate, dăruiește-mi ca să-mi văd greșalele mele și să nu osândesc pe fratele meu, că binecuvântat ești în vecii vecilor. Amin. (o metanie)

Și după rugăciunea aceasta, se zic aceste patru stihuri, iarăși în trei stări, cu 12 închinăciuni:

Dumnezeule, milostiv fii mie păcătosului.

(o închinăciune)

Dumnezeule, curățește-mă pe mine păcătosul.

(o închinăciune)

Cel ce m-ai zidit, Dumnezeule, mântuiește-mă.

(o închinăciune)

Fără de număr am greșit, Doamne, iartă-mă.

(o închinăciune)”.

Și pe urmă, iarăși rugăciunea Sfântului Efreim Sirul, toată, cu două închinăciuni, și la sfârșit cu o metanie mare: „Doamne și Stăpânul vieții mele...”. Amin.

Pr. Alin Constantin Nicola

(predică la Duminica a XXXIII-a după Rusalii, Sf. Ev

Luca 18, 10-14, 25 februarie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Căsătorie sau monahism?

– Interviu cu IPS Atanasie de Limassol –

— *Viața monahală este o vocație și probabil că nu toată lumea este vrednică de ea. Cu toate acestea, discursul Înaltpreasfinției Voastre arată că o persoană trebuie să depună eforturi pentru a ajunge la această viață. Adică cineva poate să o dorească, dar să fie nedemn să urmeze această cale.*

— Desigur, monahismul nu este pentru toată lumea și nu trebuie să mergem cu toții pe aceeași cale exterioară. Ideea este că ar trebui să respingem păcatul, patimile noastre și să-L iubim pe Hristos mai mult decât orice. Dacă ne hotărâm să devenim monahi sau să ne căsătorim este o chestiune a liberei noastre voințe. Noi suntem cei care alegem. Dar indiferent dacă devenim călugări sau călugărițe, ne căsătorim, rămânem celibatari (necăsătoriți) sau slujim ca misionari în Africa, trebuie să-L iubim pe Hristos mai presus de orice. Iată ce spune Evanghelia, asta vrea să spună Hristos – că trebuie să-L iubim mai presus de orice altceva, și totul depinde de noi.

Dumnezeu nu ne va spune ce trebuie să facem. Dumnezeu nu mi-a spus niciodată să mă călugăresc. Și de

ce ar trebui să spună El mie și tuturor în mod individual? Suntem liberi: luăm propriile noastre decizii pentru a face asta sau asta. La fel ca atunci când cineva se va căsători, Dumnezeu nu îi va spune: „Du-te și căsătorește-te!” și nu-i va spune cu cine să se căsătorească. Am dreptate? Îți vei deschide ochii pentru a vedea mai bine pe cine vei alege ca soție sau soț, o vei căuta și o vei găsi pe acea persoană specială, care îți dă un sentiment de plenitudine, te atrage și te mângâie. Dar nu așa: „Hristoase, te implor: spune-mi cu ce fată să mă căsătoresc!” Și dacă visezi noaptea pe una, atunci mergi și te căsătorești cu ea a doua zi sau începi să o cauți. Nu așa funcționează! Trebuie să înțelegem că aceasta este o chestiune de libertate. Și orice am face, dragostea pentru Hristos și libertatea de păcat și patimi sunt mai presus de orice.

— *Ați făcut deosebire între cuvintele lui Hristos: „Cel ce iubește pe tată sau pe mamă mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine” (Mt. 10, 37) și „Oricine a lăsat case sau frați, sau surori, sau tată, sau mamă, sau femeie, sau copii, sau țarine, pentru numele Meu, înmulțit va*

lua înapoi și va moșteni viața veșnică” (Mt. 19, 29). Vreți să spuneți că primul citat se referă la monahism, iar cel din urmă...

— Nu. Cel care îl iubește pe Dumnezeu cel mai mult, abandonează orice altceva. Dacă Îl iubesc pe Dumnezeu mai mult decât orice altceva, în exterior nu-mi pot părași părinții, având grijă de ei și sprijinindu-i, și într-adevăr trebuie să o fac, dar inima mea aparține lui Hristos.

— Fără să ne mutăm în alt loc?

— Fără să ne mutăm nicăieri. Din păcate, nu toată lumea poate deveni monah, iar acest lucru nu e tocmai adevărat. Teoretic, acest lucru este posibil, dar în practică — nu, nu toți oamenii vor să trăiască ca și călugări și călugărițe.

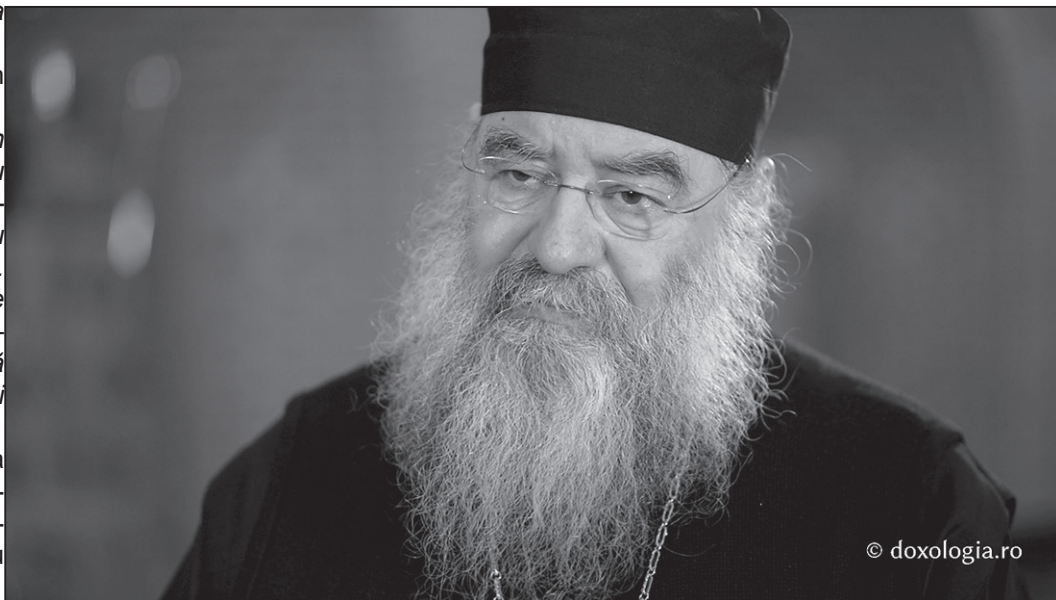
— Când cineva vrea să trăiască o viață monahală, cum poate să înțeleagă că aceasta este cu adevărat chemarea lui?

— Vino la mine mai târziu și îți spun, pentru că... Întrebarea ta este periculoasă. Poți vedea? Ne înregistrează acolo! (Râde).

Știi, dacă cineva vrea să se căsătorească, va merge și se va căsători, indiferent de ce i-ar putea spune alții. Inima îi dictează asta. Chiar dacă mama lui îi spune: „Nu o face!”, și chiar dacă toată lumea spune: „Nu o face!”, dar dacă iubește o fată, se va căsători cu ea. Și dacă mama lui îi spune: „Nu te căsători cu ea!” iar el se supune ei și nu se căsătorește cu fata cu pricina, atunci nu a fost vrednic să se căsătorească cu ea.

Cei dintre voi care sunt pe cale să se căsătorească și văd că persoana iubită își ascultă doar părinții și, din această cauză, ezită să se căsătorească, apoi fugiți de această persoană — nu este pentru voi. În căsătorie, bărbatul va lăsa pe tatăl său și mama sa și se va lipi de soția sa, așa spune Dumnezeu (Mt. 19, 5). Cel care se supune numai mamei sale în căsătorie, a pus o bombă. Este o chestiune de timp până când aceasta explodează. Avem un statut diferit în căsătorie.

Nimeni nu poate opri pe cineva care vrea să se căsătorească pentru că iubește. Același lucru este valabil și pentru monahism: cel care vrea să se călugărească și iubește acest mod de viață, nu așteaptă și nu întreabă pe nimeni. Aș îndrăzni să zic, chiar dacă Dumnezeu S-ar coborî și i-ar spune: „Nu te călugări”, ar merge înainte și ar deveni un monah. Nimeni nu-l poate opri. Prin urmare,

este o chestiune de alegere personală, și nu de altceva. Aleg acest mod de viață pentru că mi se potrivește. Alegere liberă.

Nimeni nu te poate forța să te căsătorești. Dacă cineva ți-o impune, căsătorindu-te cu o femeie pe care nu o iubești, te vei certa și te vei despărți chiar din prima săptămână. Același lucru se întâmplă și în viața monahală: dacă cineva te obligă să te călugărești sau te păcălește să devii un călugăr, nu vei fugi din prima săptămână, ci chiar din prima sau a doua zi. Pentru că este o chestiune de ceea ce ne spune inima.

Dar repet: În Evanghelie, Hristos nu ne indică un mod de viață exterior — căsătoria sau monahismul. El ne indică adevăratul mod de viață în Hristos: să-L iubim pe Hristos mai presus de toate și să abandonăm orice altceva pentru dragostea Lui, indiferent dacă suntem căsătoriți sau în mănăstire. Acesta este sensul Evangheliei.

Sursa: orthochristian.com

Traducere: Prof. Mihai-Ionuț Coană

Actualitate

13 ani de la plecarea Mitropolitului Bartolomeu Anania: „Moartea este relativă, e o punte de trecere”

„Singurul lucru cert în viața aceasta este moartea”, considera Mitropolitul Bartolomeu Anania. A gustat această certitudine în data de 31 ianuarie 2011, după 90 de ani de viață, din care șase a suferit detenție cruntă la Aiud, trecând prin așa-zisul proces de „reeducare”.

„Moartea nu este un fenomen, ci o pregătire a omului pentru ceea ce urmează. Noi, creștinii ortodocși, cunoaștem că sufletul omului nu moare, ci se transformă dintr-un mod de existență în altul, știut numai de Dumnezeu. Moartea este relativă, e o

punte de trecere dintr-o stare în alta. Noi credem în învierea morților și în propria noastră înviere”, mai spunea IPS Bartolomeu.

Mitropolitul, teologul, prozatorul, poetul și dramaturgul Bartolomeu Anania (din botez Valeriu) s-a născut în data de 18 martie 1921 în Glăvile, județul Vâlcea.

A studiat la Seminarul Central din București în perioada 1933-1941.

(continuare în pagina 12)

13 ani de la plecarea Mitropolitului Bartolomeu Anania: „Moartea este relativă, e o punte de trecere”

(urmăre din pagina 11)

Și-a continuat studiile la Facultatea de Teologie din București și la „Academia Andreiană” din Sibiu, obținând licența în Teologie în anul 1948. În 1944 s-a înscris la Facultatea de Medicină și la Conservatorul de Muzică din Cluj.

Până în anul 1958 a îndeplinit mai multe funcții în cadrul Administrației Patriarhale, după care au urmat cei șase ani la închisoarea de la Aiud, fiind supus așa numitelor activități de reeducare.

În 1966, la doi ani după eliberarea din închisoare, a fost trimis de către Biserica Ortodoxă Română în Statele Unite ale Americii, unde a îndeplinit mai multe funcții în cadrul Arhiepiscopiei Ortodoxe Române.

Zece ani mai târziu se întoarce în țară, unde va îndeplini funcția de director al Institutului Biblic până în 1982, anul în care s-a retras la Mănăstirea Văratec, pentru a se dedica în totalitate scrisului.

În anul 1993, la 21 ianuarie, Colegiul Electoral Bisericesc îl alege pe arhimandritul Bartolomeu Anania pentru scaunul de Arhiepiscop al Vadului, Feleacului și Clujului, iar la 7 februarie, în Catedrala arhiepiscopală din Cluj-Napoca, este hirotonit și instalat arhieru.

În anul 2006, de Buna Vestire, Bartolomeu Anania era instalat Mitropolit al Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului.

Ierarhul cărturar a trecut la cele veșnice în 31 ianuarie 2011, fiind înmormântat în cripta ierarhilor de la demisolul Catedralei mitropolitane din Cluj.

Ucenicul literar al lui Tudor Arghezi

A fost ucenicul literar al poetului Tudor Arghezi, unul dintre puținii scriitori români care au reușit să ofere limbii noastre un chip poetic cu adevărat nou, după ceea ce-i dăruise deja Eminescu.

Din anul 1978 este membru al Uniunii Scriitorilor din România, iar în anul 1982 a fost distins cu Premiul pentru Dramaturgie al Uniunii Scriitorilor din România. De asemenea, din 22 noiembrie 2010 este membru de onoare al Academiei Române.

Istoria Literaturii îl reține ca poet, dramaturg și memorialist, iar anii care s-au scurs de la debutul din 1935 și până astăzi îl prezintă cititorilor nu doar ca un scriitor de talent, ca un esthet, dar și ca un iubitor de sensuri și semnificații adânci.

Pentru aceste motive, el se înscrie în linia celor care, de la Arghezi și Voiculescu și până la Ioan Alexandru, au înțeles că poezia și scrisul în general țin de revelație și trebuie să slujească nu doar frumosului, ci și binelui.

Vă propunem 14 citate reprezentative pentru activitatea

cărturărească a marelui ierarh:

„Recunoștința nu este o virtute, ci este o bună deprindere; face parte din codul manierelor elegante, că știi să te porți.

Nu este important că pleci, important e să te întorci. Să nu mori rătăcind prin străinătăți, fără să îți aduci aminte că ai un părinte care te așteaptă cu brațele deschise.

Singurul lucru cert în viața aceasta este moartea.

Hrăniți speranța cu fapte bune.

Când te găsești în fundul prăpastiei să nu disperi, iar dacă

ai ajuns în vârful muntelui să nu amețești. Și să știi că această a doua primejdie este mai mare decât cea dintâi. Pentru că în fundul prăpastiei apelezi la rugăciune ca izvor de putere. Când ai ajuns în vârful muntelui, uiți de ea.

Nimeni nu L-a văzut pe Iisus înviind, dar mulți au fost cei care L-au văzut înviat. Faptul în sine al Învierii nu a avut martori. El s-a petrecut în intimitatea mormântului, fără ca vreun ochi omenesc să fi avut acces la singura minune pe care Domnul Și-o anunțase în repetate rânduri, dar căreia nimeni nu-i dăduse crezare.

Dorul este un sentiment. Poate cel mai frumos sentiment care poate să îl aibă cineva. Dacă cel mai frumos sentiment și dumnezeiesc este iubirea, iubirea presupune neapărat sentimental dorului.

În «Cred, Doamne, ajută necredinței mele», pe de o parte este expresia credinței iar pe de altă parte expresia corectă a conștiinței. Prin urmare, credința ta de om nu este niciodată suficientă ca să umple

măsura de sus.

Dragii mei tineri, voi sunteți în floarea vârstei, trăiți-vă tinerețea! E a voastră! Și trebuie s-o trăiți înainte de a fi prea târziu, dar în limitele decenței și ale buneii cuviințe. Nu vă imaginați că este de plăcut să-ți trăiești tinerețea fără ca mai târziu să-ți fie rușine sau să-ți pară rău de faptele pe care le-ai făcut.

Dacă după moarte nu mai e nimic, ce rost mai are să trăiești, să sperii, să te lupți...

Urcușul către mântuire încet, dar sigur, este să fii azi mai bun decât ieri și mâine mai bun decât azi.

Este în firea lucrurilor ca un tânăr să fie curios. Fiți curioși! Cât se poate de curioși. În știința voastră, în setea voastră de carte, în setea voastră de educație, fiecare unde îl trage inima, dar nu lăsați curiozitatea să umble acolo unde este în primejdie. Oricât ai fi de curios, nu-ți vei pune mâna într-un cuib de vipere.

Rugăciunea este cea care străbate orice zid.

Liturghia este Împărăția lui Dumnezeu deja venită pe pământ. Binecuvântând împărăția, preotul binecuvântează liturghia care urmează să se desfășoare”.

Sursa: basilica.ro

